

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 421 4331,-4332
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα 05-03-2026
Αρ. πρωτ.: 57449

ΠΡΟΣ:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ
ΚΟΙΝ.: ΩΣ ΠΑ
(Διά της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθ. 2252/9-1-2026 Ερώτηση

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Π. Κουκουλόπουλος, σας πληροφορούμε τα εξής:

Ως προς το θέμα της στήριξης των καπνοκαλλιεργητών της Δυτικής Μακεδονίας, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

Κατ' αρχάς, η καλλιέργεια καπνού είναι επιλέξιμη για δυνητική ενίσχυση στο πλαίσιο διάφορων Παρεμβάσεις του ΣΣ ΚΑΠ της χώρας μας.

Πέραν αυτού, σε ό,τι αφορά τη στήριξη του κλάδου λόγω μειώσεων και απωλειών παραγωγής, υπενθυμίζεται ότι έχει στηριχθεί, όποτε κρίθηκε αναγκαίο και εφικτό, σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας.

Ειδικά σε ό,τι αφορά στο Μέτρο 23, διευκρινίζεται ότι η απόφαση των προς ένταξη προϊόντων περιορίζεται από τις προϋποθέσεις, τις καταληκτικές ημερομηνίες και τον προϋπολογισμό που θέτει η Επιτροπή.

Εν προκειμένω, βασικά κριτήρια ένταξης αποτέλεσαν: α) το ποσοστό απώλειας παραγωγής, το οποίο ορίστηκε στο 30% με την προϋπόθεση της επαρκούς τεκμηρίωσης, και β) η απώλεια να οφείλεται σε αίτια που έλαβαν χώρα αυστηρά εντός του 2024 . Ως εκ τούτου, για την ισχυρή υποστήριξη της πρότασης της χώρας μας, χρησιμοποιήθηκαν τα δεδομένα της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας, οι εκθέσεις των ΔΑΟΚ και έγγραφα των Περιφερειών.

Από τις εκθέσεις των οικείων Περιφερειακών Επιτροπών, δεν προέκυψε μεγάλη μείωση παραγωγής του καπνού της συζητούμενης περιοχής για το έτος 2024, επομένως δεν επιλέχθηκε έναντι άλλων καλλιεργειών να ενταχθεί στο Μέτρο 23, δεδομένου και του περιορισμένου προϋπολογισμού του τελευταίου.

Υπενθυμίζεται δε ότι το συγκεκριμένο Μέτρο δεν αφορά σε αποζημίωση της ζημίας που υπέστησαν οι παραγωγοί, αλλά στην οικονομική στήριξη της ρευστότητας της γεωργικής εκμετάλλευσης.

Σε κάθε περίπτωση όμως, η εξέλιξη των καλλιεργειών ανά έτος και συνολικότερα, παρακολουθείται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες, ενώ παράλληλα καταγράφονται τα αιτήματα των παραγωγών.

Ως εκ τούτου, αναλόγως των επίσημων στοιχείων που θα προκύψουν, στους προβλεπόμενους από τις διαδικασίες χρόνους, και για το έτος 2025, θα αξιολογηθεί η ανάγκη και η δυνατότητα ενίσχυσης της καλλιέργειας, εντός του εθνικού και ενωσιακού θεσμικού πλαισίου και των εθνικών δημοσιονομικών δυνατοτήτων.

Όσον αφορά σε θέματα πληρωμών ενισχύσεων που επηρεάζονται από τους διασταυρωτικούς ελέγχους (ΑΤΑΚ, monitoring), διευκρινίζεται ότι πρόκειται για υποχρεώσεις που προέρχονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, προκειμένου να θεωρούνται οι ενισχύσεις των παραγωγών επιλέξιμες.

Επιπλέον, οι εν λόγω έλεγχοι ελαχιστοποιούν τον κίνδυνο καταβολής ενισχύσεων σε μη πραγματικούς δικαιούχους, γεγονός που θα ισοδυναμούσε με μειωμένες ενισχύσεις των πραγματικών δικαιούχων και με πιθανές δημοσιονομικές διορθώσεις για τη χώρα.

Τα προκύπτοντα κατά την εφαρμογή των εν λόγω ελέγχων προβλήματα αντιμετωπίστηκαν και αντιμετωπίζονται.

Για τον ΑΤΑΚ, δόθηκε πρώτα μία χρονική παράταση ως τις 20/10/2025, μετά το τέλος υποβολής της αίτησης ενίσχυσης 2025, προκειμένου να υπάρχει επιπλέον χρόνος τακτοποίησής του από παραγωγούς. Εν συνεχεία υπήρξε ρύθμιση για δυνατότητα εναλλακτικής της χρήσης του ΚΑΕΚ, για τεμάχια έως 20 στρέμματα. Η λύση αυτή αποφασίστηκε να ισχύσει και για το 2026, ενώ παράλληλα θα αξιοποιηθούν νέα εργαλεία όπως το Μ.ΙΔ.Α. (Μητρώο Ιδιοκτητών Ακινήτων), που αναπτύσσεται από την ΑΑΔΕ, προκειμένου να υπάρξει πιο οριστική λύση. Παράλληλα, δίνεται εκ νέου η δυνατότητα συγκεκριμένων κατηγοριών διορθώσεων εκ μέρους των παραγωγών για αιτήσεις ΟΣΔΕ 2024-2025, μεταξύ των οποίων οι διορθώσεις που αφορούν σε ΑΤΑΚ και ΚΑΕΚ, με το άνοιγμα του συστήματος Ενιαίας Ενίσχυσης 2024 και 2025 κατά το χρονικό διάστημα 07-29/02/2026.

Σε ό,τι αφορά στο monitoring, εξ' αρχής, και ήδη πριν τη διενέργεια πληρωμής από τον ΟΠΕΚΕΠΕ, προβλέφθηκε η δυνατότητα διορθώσεων, μέσω διαδικασίας ενημέρωσης με αποστολή μηνυμάτων από τον Οργανισμό στους παραγωγούς που εμφάνιζαν προβλήματα ως αποτέλεσμα του ελέγχου, προκειμένου να προβούν στη διόρθωσή τους. Ενώ παράλληλα ο ΟΠΕΚΕΠΕ προέβη σε επανέλεγχο και διορθώσεις από την πλευρά του.

Επίσης είχε εξ αρχής κοινοποιηθεί ότι η δυνατότητα διορθώσεων εκ μέρους των παραγωγών θα δινόταν τουλάχιστον άλλες δύο φορές μέχρι την πληρωμή των συνδεδεμένων ενισχύσεων την άνοιξη του 2026, με εκ νέου άνοιγμα του συστήματος. Οι παραγωγοί έχουν τη δυνατότητα τακτοποίησης των σχετικών εκκρεμοτήτων αναφορικά με το monitoring έως και την Τρίτη 24 Μαρτίου 2026 και ώρα 23:59.

Τέλος, αρμόδιο να απαντήσει για τα θέματα που το αφορούν, είναι το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, προς το οποίο διαβιβάζονται η εν λόγω Ερώτηση με το παρόν έγγραφο.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΔΡΙΑΝΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών (με ηλεκτρονική διαβίβαση)
Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κ. Π. Κουκουλόπουλο

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφεία Υφυπουργών
- Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
- Υπηρεσία Συντονισμού

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΠΑΡΙΣ ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ
Βουλευτής ν. Κοζάνης

Παρασκευή, 9 Ιανουαρίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς:

- Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, κ. Κ. Τσιάρα

Θέμα: «Πολυετής κυβερνητική αδιαφορία για τις 320 οικογένειες καπνοκαλλιεργητών της Δυτικής Μακεδονίας»

Σε **συνέχεια προηγούμενων** κοινοβουλευτικών παρεμβάσεών μου για τις **αδικίες** εις βάρος του αγροτικού κόσμου της Δυτικής Μακεδονίας και ειδικότερα των **καπνοκαλλιεργητών**, όπως ενδεικτικά

- η αριθμ. 5619/4.7.2024 Ερώτηση «*Οι καπνοκαλλιεργητές του “Αγροτικού Καπνικού Συνεταιρισμού Βοΐου, Καστοριάς και Γρεβενών”, θύματα της κυβερνητικής αδράνειας*»,
- η αριθμ. 5304/13.5.2025 Ερώτηση και η αριθμ. 913/18.5.2025 Επίκαιρη Ερώτηση «*Πληγείσες καλλιέργειες της Δυτικής Μακεδονίας μένουν εκτός των αποζημιώσεων του Μέτρου 23*», καθώς και η αριθμ. 1698/7142/30.6.2025 Ερώτηση & ΑΚΕ «*“Δύο μέτρα και δύο σταθμά” για τον αποκλεισμό καλλιεργειών από το Μέτρο 23*»,

με την παρούσα επανέρχομαι στο ζήτημα των καταστροφών που έχουν υποστεί οι καλλιέργειες **καπνού** της περιφέρειάς μας, καθώς **τόσα χρόνια** δεν έχει υπάρξει **καμία εξέλιξη**.

Αναλυτικότερα, σας επισυνάπτω τη σημερινή «**Ανακοίνωση Οργής και Απογοήτευσης των Καπνοπαραγωγών Δυτικής Μακεδονίας**», την οποία μου απέστειλε σήμερα ο **Αγροτικός Καπνικός Συνεταιρισμός Βοΐου, Καστοριάς και Γρεβενών**.

Στην Ανακοίνωση τονίζεται ότι «η Δυτική Μακεδονία, μία από τις πιο υποβαθμισμένες και διαχρονικά παραμελημένες περιοχές της χώρας, βρίσκεται σήμερα αντιμέτωπη με μια **πρωτοφανή αδικία** και **εγκατάλειψη**. Στην περιοχή δραστηριοποιούνται **320 ΑΦΜ καπνοκαλλιεργητών**. Πίσω από αυτούς τους αριθμούς δεν κρύβονται στατιστικά στοιχεία, αλλά **320 οικογένειες** που ζουν **αποκλειστικά** από την καλλιέργεια καπνού και στηρίζουν την τοπική αγροτική οικονομία εδώ και δεκαετίες. Παρ’ όλα αυτά, από το **2023 – 2024 έως και σήμερα**, το **70%** των καλλιεργειών καπνού που **καταστράφηκαν** από ακραία καιρικά φαινόμενα **δεν** έχει αποζημιωθεί. Οι παραγωγοί παραμένουν **απλήρωτοι, εγκλωβισμένοι** στα **χρέη** και στην **απόγνωση**. Ο ΕΛΓΑ δηλώνει **αδυναμία** αποζημίωσης ζημιών από καιρικά φαινόμενα, στερώντας κάθε θεσμική δυνατότητα στήριξης. Στη συνέχεια, θεσμοθετήθηκε το Μέτρο 23 από την κυβέρνηση, το οποίο υποτίθεται ότι θα έδινε ανάσα στους πληγέντες παραγωγούς. Η Δυτική Μακεδονία, όμως, **εξαιρέθηκε**. Παράλληλα, οι υπόλοιπες καλλιέργειες της περιοχής –όσπρια, σιτηρά, τριφύλλια και άλλες– υπέστησαν **μείωση επιδοτήσεων** έως και **80%**, λόγω του συστήματος monitoring και των προβλημάτων με τον ΑΤΑΚ. Γραφειοκρατικές αστοχίες και ασυμβατότητες τιμωρούν πραγματικούς παραγωγούς, σε μια περιοχή καθαρά αγροτική, που για **πρώτη φορά στην ιστορία** της αντιμετωπίζει τόσο σοβαρά και σωρευτικά προβλήματα **επιβίωσης**».

Επιπλέον, ο Αγροτικός Καπνικός Συνεταιρισμός υπογραμμίζει πως «μέχρι σήμερα πραγματοποιήθηκαν πολλαπλές συναντήσεις με αρμόδιους φορείς, κυβερνητικά στελέχη και υπηρεσιακούς παράγοντες, τόσο σε τοπικό όσο και σε κεντρικό επίπεδο. Τα προβλήματα γνωστοποιήθηκαν αναλυτικά και επανειλημμένα. Κάθε φορά υπήρχαν **δεσμεύσεις** ότι θα βρεθεί λύση, με

τη **διαβεβαίωση** πως “μέχρι το τέλος της χρονιάς” τα αιτήματα θα ικανοποιηθούν. Η χρονιά άλλαξε. Η λύση **δεν** ήρθε ποτέ. Σήμερα, 320 οικογένειες παραμένουν **βυθισμένες στο χρέος**, χωρίς καμία απολύτως στήριξη. Στην περιοχή **δεν** δόθηκε **ούτε ένα ευρώ**. Τονίζουμε με απόλυτη σαφήνεια ότι οι καπνοπαραγωγοί της Δυτικής Μακεδονίας έχουν εκπροσώπους στα αγροτικά μπλόκα και συμμετέχουν ενεργά σε κάθε συλλογική κινητοποίηση. Τα προβλήματα έχουν κοινοποιηθεί πολλαπλές φορές, τόσο προφορικά όσο και εγγράφως, προς κάθε αρμόδιο. Επομένως, κανείς δεν μπορεί να επικαλεστεί άγνοια. Η κατάσταση είναι γνωστή, καταγεγραμμένη και επαναλαμβανόμενη. Αυτό που **απουσιάζει** δεν είναι η ενημέρωση, αλλά η **πολιτική βούληση**. Οι τοπικοί φορείς αποδεικνύονται κατώτεροι των περιστάσεων. Η σιωπή, η αδράνεια και η απουσία ουσιαστικής παρέμβασης τους καθιστούν συνυπεύθυνους. Δεν ζητάμε προνόμια. Ζητάμε **δικαιοσύνη, ισονομία** και το αυτονόητο **δικαίωμα στην επιβίωση**».

Δεδομένων των ανωτέρω και δεδομένου ότι η **Κυβέρνηση** της Ν.Δ. έχει **δεσμευτεί** ήδη από το 2020 να εφαρμόζει **διωπουργικά Ρήτρα** Δίκαιης Μετάβασης με **ειδική** κατά **προτεραιότητα** λήψη **θετικών** μέτρων **ιδιαίτερης** μέριμνας προς όφελος των κατοίκων στην υπό απολιγνιτοποίηση Δυτική Μακεδονία (προς υλοποίηση της οποίας κατέθεσα την αριθμ. 306/30/22.1.2025 Τροπολογία «*Ρήτρα Δίκαιης Μετάβασης για τη Δυτική Μακεδονία*»).

Δεδομένου του **Συμφώνου Συνεργασίας** που έχει υπογράψει και ήδη ανανεώσει το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων με το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών, με αντικείμενο τις διαφοροποιημένες απαιτήσεις και προκλήσεις στις περιοχές υπό απολιγνιτοποίηση.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

- 1) Τι απαντάτε **σε κάθε επιμέρους ζήτημα** που εγείρεται στη συνημμένη «*Ανακοίνωση Οργής και Απογοήτευσης των Καπνοπαραγωγών Δυτικής Μακεδονίας*» του Αγροτικού Καπνικού Συνεταιρισμού Βοΐου, Καστοριάς και Γρεβενών;
- 2) Γιατί αφήσατε να περάσουν **τόσα χρόνια χωρίς** να επιλύσετε τα προβλήματα που ταλανίζουν τους καπνοκαλλιεργητές της Δυτικής Μακεδονίας;
- 3) Πως συνάδει με την εφαρμογή της **Ρήτρας** Δίκαιης Μετάβασης το **αδιέξοδο** στο οποίο έχουν περιέλθει οι καλλιεργητές καπνού της περιφέρειάς μας; Γιατί δεν τους δώσατε **ειδική κατ' εξαίρεση προτεραιότητα** εν συγκρίσει με άλλες περιοχές της Χώρας, όπως επιτάσσει η εφαρμογή της Ρήτρας, **αντιθέτως** αναιτιολόγητα τους εξαιρέσατε από παρεμβάσεις όπως το Μέτρο 23;
- 4) Σκοπεύετε έστω και αργά -εξαντλώντας κάθε θεσμικό, τεχνικό και δημοσιονομικό περιθώριο- να διασφαλίσετε **αποζημιώσεις** για τις πληγείσες καπνοκαλλιέργειες μέσω άλλων χρηματοδοτικών εργαλείων, όπως με ad hoc ΚΟΕ, και σε κάθε περίπτωση ποιο είναι το **χρονοδιάγραμμα** των ενεργειών σας για την **κατά προτεραιότητα πλήρη αναπλήρωση του χαμένου εισοδήματος** των καπνοκαλλιεργητών της Δυτικής Μακεδονίας;

Ο Ερωτών Βουλευτής

Κουκουλόπουλος Παρασκευάς (Πάρις)

Ανακοίνωση Οργής και Απογοήτευσης των Καπνοπαραγωγών Δυτικής Μακεδονίας

Η Δυτική Μακεδονία, μία από τις πιο υποβαθμισμένες και διαχρονικά παραμελημένες περιοχές της χώρας, βρίσκεται σήμερα αντιμέτωπη με μια πρωτοφανή αδικία και εγκατάλειψη.

Στην περιοχή δραστηριοποιούνται 320 ΑΦΜ καπνοκαλλιεργητών. Πίσω από αυτούς τους αριθμούς δεν κρύβονται στατιστικά στοιχεία, αλλά 320 οικογένειες που ζουν αποκλειστικά από την καλλιέργεια καπνού και στηρίζουν την τοπική αγροτική οικονομία εδώ και δεκαετίες. Παρ' όλα αυτά, από το 2023–2024 έως και σήμερα, το 70% των καλλιεργειών καπνού που καταστράφηκαν από ακραία καιρικά φαινόμενα δεν έχει αποζημιωθεί. Οι παραγωγοί παραμένουν απλήρωτοι, εγκλωβισμένοι στα χρέη και στην απόγνωση.

Ο ΕΛΓΑ δηλώνει αδυναμία αποζημίωσης ζημιών από καιρικά φαινόμενα, στερώντας κάθε θεσμική δυνατότητα στήριξης. Στη συνέχεια, θεσμοθετήθηκε το Μέτρο23 από την κυβέρνηση, το οποίο υποτίθεται ότι θα έδινε ανάσα στους πληγέντες παραγωγούς. Η Δυτική Μακεδονία, όμως, εξαιρέθηκε.

Παράλληλα, οι υπόλοιπες καλλιέργειες της περιοχής –όσπρια, σιτηρά, τριφύλλια και άλλες– υπέστησαν μείωση επιδοτήσεων έως και 80%, λόγω του συστήματος monitoring και των προβλημάτων με τον ΑΤΑΚ. Γραφειοκρατικές αστοχίες και ασυμβατότητες τιμωρούν πραγματικούς παραγωγούς, σε μια περιοχή καθαρά αγροτική, που για πρώτη φορά στην ιστορία της αντιμετωπίζει τόσο σοβαρά και σωρευτικά προβλήματα επιβίωσης.

Μέχρι σήμερα πραγματοποιήθηκαν πολλαπλές συναντήσεις με αρμόδιους φορείς, κυβερνητικά στελέχη και υπηρεσιακούς παράγοντες, τόσο σε τοπικό όσο και σε κεντρικό επίπεδο. Τα προβλήματα γνωστοποιήθηκαν αναλυτικά και επανειλημμένα. Κάθε φορά υπήρχαν δεσμεύσεις ότι θα βρεθεί λύση, με τη διαβεβαίωση πως «μέχρι το τέλος της χρονιάς» τα αιτήματα θα ικανοποιηθούν.

Η χρονιά άλλαξε. Η λύση δεν ήρθε ποτέ.

Σήμερα, 320 οικογένειες παραμένουν βυθισμένες στο χρέος, χωρίς καμία απολύτως στήριξη. Στην περιοχή δεν δόθηκε ούτε ένα ευρώ.

Τονίζουμε με απόλυτη σαφήνεια ότι οι καπνοπαραγωγοί της Δυτικής Μακεδονίας έχουν εκπροσώπους στα αγροτικά μπλόκα και συμμετέχουν ενεργά σε κάθε συλλογική κινητοποίηση. Τα προβλήματα έχουν κοινοποιηθεί πολλαπλές φορές, τόσο προφορικά όσο και εγγράφως, προς κάθε αρμόδιο. Επομένως, κανείς δεν μπορεί να επικαλεστεί άγνοια. Η κατάσταση είναι γνωστή, καταγεγραμμένη και επαναλαμβανόμενη.

Αυτό που απουσιάζει δεν είναι η ενημέρωση, αλλά η πολιτική βούληση.

Οι τοπικοί φορείς αποδεικνύονται κατώτεροι των περιστάσεων. Η σιωπή, η αδράνεια και η απουσία ουσιαστικής παρέμβασης τους καθιστούν συνυπεύθυνους.

Δεν ζητάμε προνόμια.

Ζητάμε δικαιοσύνη, ισονομία και το αυτονόητο δικαίωμα στην επιβίωση

Γεώργιος Τσαρτσάμπαλιδης
Πρόεδρος
Αγροτικού Καπνικού Συνεταιρισμού
Βοΐου Καστοριάς και Γρεβενών